

LiV:n kuuleminen – Asia: HE 70/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajokorttilain muuttamisesta

17.5.2022

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Tausta

- Ajokorttilakia uudistettiin 2018. Eduskunta edellytti tuolloin, että lakimuutoksen toteutumisesta ja vaikutuksista tehdään seurantatutkimus.
- Ensimmäiset tutkimustulokset (3/2021) osoittivat:
  - Nuorten kuljettajien onnettomuudet ovat vähentyneet vuosina 2019–2020.
  - 17-vuotiaiden **loukkaantumiset henkilöauton kuljettajina lisääntyivät** vuonna 2020.
  - Ensimmäistä ajovuotta tarkasteltaessa 17-vuotiailla oli **suhteessa enemmän ajokieltorikoksia** kuin 18-vuotiailla kuljettajilla.

- Hankkeen alussa järjestettiin asiantuntijakokous, johon osallistui käyttäytymistieteen, psykologian, mielenterveyden, ajo-opetuksen ja liikenneturvallisuuden asiantuntijoita. Kesällä 2021 lausuttavana oli *arviomuistio ajokorttilain muutoksille - nuorten liikenneturvallisuus*.

- Ajokorttilain muutoksilla pyritään vastaamaan erityisesti nuoria kuljettajia koskeviin huolenaiheisiin. Samalla tarkoituksena on joustavoittaa ajokortin hankintaa ja viranomaisten toimintaa.

Aikataulu

- Hallituksen esitysluonnoksesta pidettiin lausuntokierros 6.10. –17.11.2021 ja 1.11.2021 järjestettiin kuulemistilaisuus.
- Lausuntoja saatiin yhteensä 80. Lausunnot ja lausuntoyhteenveto on julkaistu valtioneuvoston hankkeet -sivustolla https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM017:00/2021.
- Esityksen jatkovalmistelussa suunnitelluista muutoksista, jotka koskivat 17-vuotiaiden yöaikaisen ajamisen ja matkustajamäärän rajoittamista, järjestettiin kuulemistilaisuus 28.1.2022.
- Esitysluonnos on ollut lainsäädännön arviointineuvoston arvioitavana maaliskuussa 2022.
- Hallitus antoi esityksen eduskunnalle 5.5.2022.
- **Voimaantulotavoite 1.10.2022** (uusia koulutusvaatimuksia sovellettaisiin 1.4.2023 alkaen).

Keskeisimmät ehdotukset

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

B-luokan rajoitettu ajo-oikeus

- **Luovuttaisiin viraston poikkeuslupamenettelystä**. Jatkossa B-luokan rajoitetun ajo-oikeuden suorittaminen 17-vuotiaana olisi mahdollista **huoltajan suostumuksella** (5 §:n 6 mom.).

- **Ajo-oikeutta rajoitettaisiin** (5 a §). Rajoitukset olisivat voimassa, kunnes ajo-oikeuden haltija täyttää 18 vuotta:
  1) Yöaikainen ajaminen kiellettäisiin kaikkina viikonpäivinä klo 00–05 välisenä aikana.
  2) Ajoneuvon kyydissä saisi olla enintään yksi matkustaja.

  → Rajoituksen vastaisesti ajaminen katsottaisiin **kulkuneuvon kuljettamiseksi oikeudetta**. Seuraamuksena rajoituksen vastaisesti ajamisesta kuljettaja tuomittaisiin rikoslain ja ajokorttilain nojalla pääsääntöisesti sakkoon ja määrättäisiin ajokieltoon.

- 17-vuotiaat velvoitettaisiin merkitsemään kuljettamansa auto **alaikäisen kuljettajan tunnuksella** (51 a §)**,** kunnes kuljettaja täyttää 18 vuotta.

  → Seuraamuksena velvoitteen rikkomisesta määrättäisiin **liikennevirhemaksu.**

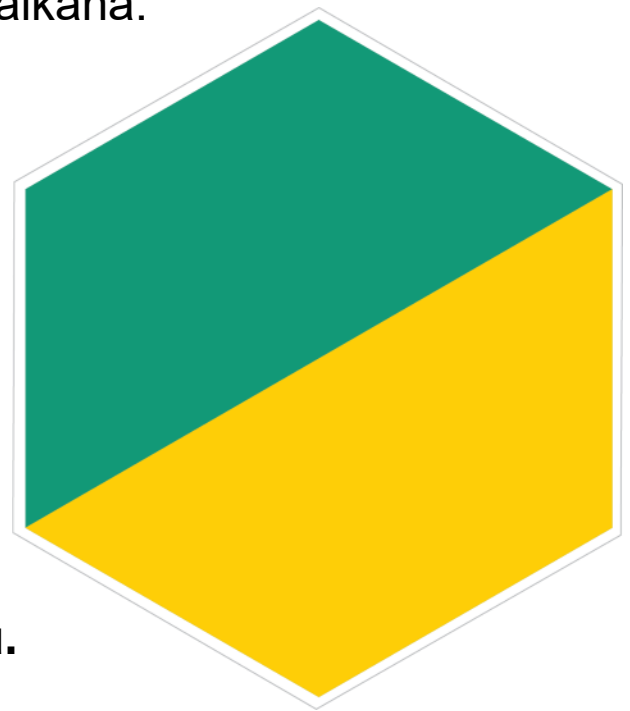

Muut nuorten liikenneturvallisuutta edistävät muutosehdotukset

- Kuljettajaopetusta kehitettäisiin riskientunnistamiskoulutuksen osalta (35 §:n 2 momentti):
  1. lisättäisiin teoriaopetusta **riskikäyttäytymiseen liittyvistä liikennetilanteista**, ja
  2. edellytettäisiin **liukkaalla ajon opettamista ensisijaisesti ajoharjoitteluradalla**.

  → Koulutuksen määrä lisääntyisi **kahdella tunnilla**, joista yksi tunti teoriaa ja yksi ajoharjoittelua. Nykyisestä 4h+4h mallista siirryttäisiin 5h+5h malliin.

- **Ajokieltokoulutus** (37 §) ulotettaisiin koskemaan **ajokorttiluokkia AM/120 (mopot), AM/121 (kevyet nelipyörät) ja T (traktorit)** sekä **kuljettajia, jotka poliisi on määrännyt väliaikaiseen ajokieltoon**.

- Yleisempänä liikenneturvallisuutta edistävänä toimenpiteenä **kuljettajantutkinnon teoriakokeessa vilppiin syyllistymisestä säädettäisiin seuraamus** (56 a §): kuuden kuukauden kielto osallistua kokeeseen ja vilppiin syyllistyneelle tulkille kuuden kuukauden kielto toimia teoriakokeen tulkkina.

Lisäksi ehdotetaan pienempiä ja lainsäädäntöä selkeyttäviä muutoksia.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

Yksikön johtaja Pyry Takala, p. 0295 342 384, pyry.takala@gov.fi
Erityisasiantuntija Saara Louko, p. 0295 342 048, saara.louko@gov.fi
Ylitarkastaja Monika Mutanen, p. 0295 342 204, monika.mutanen@gov.fi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ